

Olimpiada Națională de Fizică

21-25 aprilie 2003 Satu Mare *Proba teoretică* – *barem*

Pagina 1 din 3

Subject	Parțial	Punctaj	
1. Subject 1, total:	7	10	
A. $Q_1 = \frac{S_a h_0}{T_1}$, în care S_a este aria suprafeței bazinului, h_0 este înălțime	a	4,50	
bazinului, iar Q_1 este debitul volumic asigurat de robinet.	0,50		
$v_b = \sqrt{2gh}$, în care h este înălțimea apei din bazin la un moment dat.	0,50		
$S_a v_a = S_b v_b$	0,50		
$v_{a} = \frac{S_{b}}{\sqrt{2g(h_{0} - x)}}$			
$a = -\left(\frac{S_b}{S_a}\right)^2 g \text{ si } v_0^2 = \left(\frac{S_b}{S_a}\right)^2 2gh_0$	0,50		
$T_2 = -\frac{v_0}{a} \Rightarrow T_2 = \frac{S_a}{S_b} \sqrt{\frac{2h_0}{g}}$	0,50		
Condiția de staționaritate: $Q_1 = Q_2$, în care Q_2 este debitul prin orificiul de scurgere.	0,50		
Pentru situația "critică", când nivelul lichidului se stabilizează la suprafața bazinului: $\frac{S_a h_0}{T_1} = S_b \sqrt{2gh_0} \Rightarrow T_1 = \frac{S_a}{S_b} \frac{h_0}{\sqrt{2gh_0}}$			
$T_1 \longrightarrow S_b \sqrt{2gh_0} \longrightarrow T_1 \longrightarrow S_b \sqrt{2gh_0}$	0,50	-	
$\Rightarrow \frac{T_1}{T_2} = \frac{1}{2}$ Pentru $\frac{T_1}{T_2} = \frac{1}{2}$, nivelul lichidului se stabilizează la marginea superioară a bazinului. Pentru $\frac{T_1}{T_2} > \frac{1}{2}$, nivelul lichidului se stabilizează la un nivel inferior margin	0,50		
Pentru $\frac{T_1}{T_2} = \frac{1}{2}$, nivelul lichidului se stabilizează la marginea superioară a bazinului	. 0,25		
Pentru $\frac{T_1}{T_2} > \frac{1}{2}$, nivelul lichidului se stabilizează la un nivel inferior margin	ii		
superioare a baziliului.	0,23	4.70	
B. Comprimarea gazului fiind lentă, poate fi considerată izotermă $\Rightarrow p_1 = 2p_0$.		4,50	
Destinderea fiind rapidă, poate fi considerată adiabatică. Energia internă s micșorează datorită lucrului mecanic efectuat asupra gazului din mediu	ıl		
înconjurător: $\Delta U = -L$. în care $\Delta U = \nu C_{\nu} \Delta T = \nu C_{\nu} (T_2 - T_0)$.	1,00	-	
Deoarece se poate considera că viteza gazului este mult mai mică decât viteza d	0,50		
propagare a perturbațiilor în aer, se poate considera că presiunea aerului din mediu înconjurător, la contactul cu pistonul, rămâne constantă $\Rightarrow L = p_0(V_2 - V_1)$.		1,00	
Deoarece pe durata întregului proces cantitatea de substanță rămâne constantă:			
$\frac{V_0 P_0}{T_0} = \frac{V_2 P_0}{T_2} \Rightarrow V_2 = V_0 \frac{T_2}{T_0}.$ $\Rightarrow \frac{T_2 - T_0}{T_0} = -\frac{\gamma - 1}{2\gamma}$	0,50		
$T_2 - T_0 $ $\gamma - 1$	0,50	1	
$\overrightarrow{T}_0 = -\frac{1}{2\gamma}$	0,50		
Oficiu		1	

^{1.} Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.

^{2.} Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

Olimpiada Națională de Fizică

21-25 aprilie 2003 Satu Mare

.1.54		agina 2 d
Subject 2 totals	Parțial	Puncta
Subject 2, total:		10 2
a) În poziția de echilibru stabil față d cilindru: $tg \alpha = \frac{F_{cf}}{G}$		
	1,00	_
$ \operatorname{tg} \alpha = \frac{m\omega^2 \ell \sin \alpha}{mg} \Rightarrow \cos \alpha = \frac{g}{\omega^2 \ell} $		
	1,00	
b) Pentru $\rho_c < \rho_\ell \Rightarrow \alpha = \pi$ (corpul se află deasupra punctului de suspensie).	1,00	3
$F_{cf} - F_{Ac}$		
Pentru $\rho_c > \rho_\ell \Rightarrow \operatorname{tg} \alpha = \frac{F_{cf} - F_{Ac}}{G - F_A}$	1,00	
	1,00	-
în care $F_A = \frac{\rho_\ell}{\rho_c} mg$ este forța arhimedică datorată câmpului gravitațional,		
$F_{Ac} = \frac{\rho_{\ell}}{\rho_{c}} m\omega^{2} \ell \sin \alpha$ este forța arhimedică centrifugală, $F_{cf} = m\omega^{2} \ell \sin \alpha$ este forța		
centrifugă, iar $G = mg$ este greutatea corpului.	0,50	
$\Rightarrow \cos \alpha = \frac{g}{\omega^2 \ell}$	0,50	
c) Presiunea totală în punctul 3 se poate calcula în două moduri:	0,50	4
$p_3 - p_1 = (p_3 - p_2) + (p_2 - p_1)$		
$ \Rightarrow p_3 = p_1 + (p_3 - p_2) + (p_2 - p_1) $		
$\Rightarrow p_3 = p_0 + p_{rot} + \rho g h_0$		
$p_3 - p_4 = \rho g h$ $\Rightarrow p_3 = p_0 + \rho g h$		
Observație: pentru oricare dintre cele două moduri de calcul se acordă întregul punctaj. Presiunea datorată stratului superficial:	2,00	
$p_3 - p_5 = \frac{2\sigma}{R_c} \Rightarrow p_3 = p_0 + \frac{2\sigma}{R_c}$	0,50	
Pentru echilibru:		1
$n + aab - n + \frac{2\sigma}{a}$		
$p_0 + \rho g h = p_0 + \frac{2\sigma}{R_c}$	0,50	
Raza de curbură nu poate fi mai mică decât raza orificiului: $R_c \ge r$	0,50	1
	0,50	1
	Ī	Ì
$\Rightarrow h \leq \frac{2\sigma}{\rho gr}$	0,50	

- 1. Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.
- 2. Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.

Olimpiada Națională de Fizică

21-25 aprilie 2003 Satu Mare

Proba teoretică – barem

ъ.	_	1.	,
Pagina	a -≼	din	
I agiii	$a \supset$	um	

		agina 3 din
Subiect	Parțial	Punctaj
3. Subject 3, total:		10
$\mathbf{a}) C_{v} = \frac{v_{1}C_{v1} + v_{2}C_{v2}}{1 + v_{2}C_{v2}}$		2
ν	1,00	
$\frac{3}{2}v^{\frac{3}{2}}R + \frac{1}{2}v^{\frac{6}{2}}R$		
$C = \frac{4\sqrt{2}R + 4\sqrt{2}R}{4\sqrt{2}} = \frac{15}{8}R = 1.875R$		
$C_{v} = \frac{\frac{3}{4}v\frac{3}{2}R + \frac{1}{4}v\frac{6}{2}R}{v} = \frac{15}{8}R = 1,875R$ $C_{p} = C_{v} + R \Rightarrow \gamma = \frac{C_{p}}{C_{v}} = \frac{23}{15} \approx 1,53$	0,50	
$C_p = C_p = 23$		
$C_p = C_v + R \Rightarrow \gamma = \frac{1}{C_v} = \frac{1}{15} \approx 1,53$	0,50	
		4
b) Ecuația transformării 2–3: $T = a_1V^2 + b_1V \Rightarrow p = aV + b$	1,00	•
în care $a = -\frac{p_1}{V_1}$ și $b = 3p_1$.		
• 1	1,00	
Procesul ciclic în coordonate Vp .		
p_2		
p_1		
0 V_1 V_3 V	4.00	
	1,00	
$L = \frac{1}{2}(2p_1 - p_1)(2V_1 - V_1) = \frac{1}{2}p_1V_1 = 125J$		
2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	1,00	
La temperatura maximă: $V = -\frac{b}{m} = 1.5V$ $p = 1.54$ $p = 2.25T$		3
La temperatura maximă: $V_4 = -\frac{b}{2a} = 1,5V_1, \ p_4 = 1,54 p_1, \ T_4 = 2,25T_1$	0,25	
Pentru ciclul Carnot: $\eta_C = 1 - \frac{T_1}{T_2} = 55,6\%$		
Tentru eletur Carnot. $\eta_C = 1 - \frac{1}{T_5} = 55,070$	0,25	
Starea în care se inversează sensul transferului de căldură:	0,23	
$V_5 = -\frac{b}{2a} \frac{2\gamma}{\gamma + 1} = \frac{69}{38} V_1 \cong 1,82 V_1, \ p_5 = \frac{45}{38} p_1 \cong 1,18 p_1, \ T_5 = 2,15 T_1$	0.50	
24 / 11 30 30	0,50	
Căldura primită: $Q_1 = Q_{12} + Q_{25}$ în care	0,25	
$Q_{12} = \nu C_{v} (T_2 - T_1) = \frac{15}{8} p_1 V_1 = 1,875 p_1 V_1$		
8 12 8 11 3,3 1 11 1	0,25	
$Q_{25} = \Delta U_{25} + L_{25}$	0,25	
$AU = UC(T - T) = 0.292 \pi V \cdot I = \frac{1}{(\pi + \pi)/V} \cdot V = 1.20 \pi V$		
$\Delta U_{25} = \nu C_{\nu} (T_5 - T_2) = 0,282 p_1 V_1; L_{25} = \frac{1}{2} (p_2 + p_5)(V_5 - V_2) = 1,30 p_1 V_1$	0,50	
$\Rightarrow Q_1 = 3,46 p_1 V_1$	0,25	
$\Rightarrow \eta = \frac{L}{Q_1} = 14,5\%$	0,23	
$\Rightarrow \eta = \frac{2}{\Omega} = 14,5\%$	2.25	
	0,25	
$\frac{\eta_c}{2} \cong 3.8$		
η	0,25	
Oficiu		1

^{1.} Orice rezolvare corectă ce ajunge la rezultatul corect va primi punctajul maxim pe itemul respectiv.

^{2.} Orice rezolvare corectă, dar care nu ajunge la rezultatul final, va fi punctată corespunzător, proporțional cu conținutul de idei prezent în partea cuprinsă în lucrare din totalul celor ce ar fi trebuit aplicate pentru a ajunge la rezultat, prin metoda aleasă de elev.